

Sploh Francozi in Engleži so v hudih zadregah; ne upajo ne naprej, ne nazaj. — Grki se tudi pripravljajo na boj in uže podpirajo upor Krečanov zoper Turka. — Italijani se prav čudno obnašajo in komaj prekrivajo svoje veselje, da so Francozi in Engleži v Egiptu svojo breco dobili.

Za poduk in kratek čas.

Podsreda.

V kozjanskem okraji nabaja se občina in trg po imenu Podsreda. Občini pripada trg in srenja Gradiše. Trg ima 81 hiš in 628 prebivalcev po predzadnjem štetju, z Gradišem vred pa na 1985 oralih zemlje 104 hiše in 811 duš. Skoz trg držijo 3 ceste.

Prva pelja proti Kozju, druga v št. Peter, tretja v Koprivnico in dalje v Reichenburg. V Podsredi imajo c. k. pošto, zdravnika, 2 razredno nemško-slovensko šolo in farno cerkev s farovžem. Cela župnija šteje 2100 duš v občinah Podsreda, Pečice in Gorjane.

Farna cerkev je nekdaj stala na pokopališču ob skrajnem severnem konci trga pa jo je l. 1798 požar tako oškodoval, da so 50 korakov proč od pokopališča proti južnej strani pozidali novi hram božji. Poslopje v letih 1800—1806 postavljeno je precej lepo, toda znotranja oprava se menje odlikuje.

Veliki altar sv. Janezu krstitelju posvečen dobil je l. 1868 nov tabernakelj. Krstni kamen je iz črnega marmorja sekan. Orgle so od l. 1822 ter štejejo 10 registrov. Zvonik so tudi l. 1822 vzdignoli in s plehovino pokrili. V njem visijo 3 zvonovi, 23 $\frac{1}{2}$ centa težki, katere je celjski zvonar Steinmetz l. 1806 vliil. Podružnic pripada fari 5: sv. Ožbalt na Pečicah, Mati 7 žalostij na sv. gori, sv. Ana na sv. gori, sv. Mohor in Fortunat na sv. gori in kapela sv. Filipa in Jakoba v gradu Podsredskem.

Staro farno cerkev na pokopališču so podrli in pozidali mrtvašnico, katerej so vzdali nagrobni kamen l. 1731 umrle Eleonore Barbin, rojene grofinje plem. Waxenstein. Okolica hranjuje mnogo lončarske ilovice, peščenega kamenja pa tudi premoga vendar v tako pičlej množini, da se ne splača kopati ga. Občina poseda 24 oralov pašnika in 27 oralov gozda. Sejmov je na leto sedem: soboto pred tiho nedeljo, 3. maja, binkoštno soboto, 24. junija, na sv. Matejevo, 18. oktobra in 19. novembra.

Posestnik gradu in grajščine v Podsredi je sedaj knez Hugon plem. Windischgrätz. Grajščina je precej velika: 23 oralov njiv, 64 oralov travnika, 29 pašnika, 51 oralov gošče in 1836 oralov gozda.

Tega je toraj največ. Žgejo veliko ogelja in v cigoncah se ožge vsako leto mnogo in prav izvrstne opeke ali ciglov.

Grad je uže staro poslopje pa dobro ohranjeno. Ima 18 soban in 3 velike kleti. Kdo da je grad pozidal in kedaj, to ni znano. Prvi grajščak se imenuje l. 1273 nekov Meinhard von Herberg (Podsreda) pa njegova soproga Irmengard, ki sta nekoje svojih pristav blizu Laboda na Koroškem bila sporočila nunske mu samostanu v Mahrenbergu.

V letih 1291, 1317 in 1320 omenja zgodovina nekšnega Friderika, l. 1320 Seifrieda in Ulrika in l. 1363 Engleina kot grajščake Herberške ali podsredske. Vendar slednji so le ime takāno imeli, lastništvo pa je bilo uže pri drugih rodbinah. Kajti l. 1264 je Henrik plem. Schärffenberg v Mariboru dobil pravdo zoper gosp. plem. Lengburg ter vsled tega postal lastnik grajščine v Podsredi. Poznejši lastniki so bili: Herman plem. Kranichberg, Henrik škof Krški na Koroškem; baron Saneški, grof Friderik celjski l. 1441, dalje l. 1490 Pankracij plem. Auersperg, l. 1497 Jurij Schnitzenbaumer, l. 1547 Martin Gillig, l. 1569 Gašpar baron plem. Herberstein, l. 1670 grof Erazem plem. Tattenbach, l. 1681 grof Barbo, l. 1730 baron Afaltrern, l. 1789 baron Lazarini, od katerih je posestvo kupil Verijand knez Windischgrätz.

Smešnica 24. Nek potnik vpraša na cesti došlega fantiča, koliko ur, da še je do bližnjega mesta. „Bi vam ne znal na tenko povedati, koliko da jih je“, odgovori fantič, toliko jih pa gotovo je, kolikor je hiš ob cesti, in še več, ker pri neki hiši imajo celo po dve uri.“

Ivan Duh.

Razne stvari.

(Telegram.) Ptuj dne 14. junija. Znani nemčur Dr. Michelltsch je snoči po polnoči v kavarni „Europa“ v družbi svojih prijateljev natakarka Pogačnika, črevljarja Grabarja, usnarja Janežiča, sedlarja Mahalko, mirnega Slovenca, s pestjo v obraz vdaril, ker ni hotel pomagati peti „Wacht am Rhein“.

(Tabor v Celji) je vlada prepovedala. Slovenci se toraj nadejamo, da tudi nemški „Partei-tag“ ne bode dovoljen.

(Srenjski pisac) v Brezji je brez županovega vedenja in volje podpisal na Mihaličevo prošnjo imena večih Slovencev pa tudi nemčurjev ter odposlal. Pisac je vrlo slovenskega očeta sin. Sram ga bodi tem bolje!

(Sv. Lenartski poštar) v Slovenskih goricah je dolžen do $\frac{1}{2}$ l. ure vse ljudem izročiti, kar po pošti pride. Dosedanjemu kujanju je konec storjen.

(Od Gaberka pri Šoštanji) se nam piše, da letina ondi dobro kaže; slana in toča ni škodovala veliko. Marija Zajčeva je znorela, da jo morajo čuvati; Treza Videmšekova pa je tri deklice porodila, ena je od krsta domov umrla.